

VERSLAG VAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN VGOmedia

De Blaercom in Blaricum, donderdag 26 oktober 2017

Agendapunt 1 Opening

De voorzitter opent de vergadering met hartelijk woord van welkom aan alle aanwezigen, in het bijzonder mevrouw Ankum-Griffioen en de heren Karel van Hoof en Jeroen van der Put, de sprekers van vandaag.

Zoals gebruikelijk zal er vandaag weer volop aandacht zijn voor onze pensioenen, het beleggingsbeleid en de vooruitzichten op langere en korte termijn. Namens het bestuur van PNO Media zal Karel van Hoof hier het nodige over zeggen.

De voorzitter memoreert het 70-jarig bestaan van PNO Media, dat bijna ongemerkt voorbij is gegaan. Ook vraagt hij even bijzondere aandacht voor de activiteiten van de KNVG en de NVOG, die wel een heel ruim werkterrein beginnen te bestrijken, maar waar de leden van de aangesloten verenigingen het hunne mee kunnen doen als ze in hun eigen omgeving activiteiten willen ontplooiën of zich willen aansluiten bij een activiteit die al op de rails staat.

Agendapunt 2 Mededelingen en ingekomen stukken

Er zijn geen ingekomen berichten en stukken. Cor van Dijk en Frans van Geest zijn beide in persoon aanwezig.

Agendapunt 3 Bestuur

De secretaris heeft nog een heuglijk feit aan de aanwezigen mee te delen, en wel de vrijwillige aanmelding van een beoogd bestuurslid. Op haar vurige oproep aan de leden om eens bij zichzelf na te gaan of zij ideeën hebben die zij als bestuurslid van VGOmedia zouden willen (helpen) verwezenlijken heeft onze voormalige ANP-collega Hella Lieftink zich gemeld. Na een korte kennismaking met het bestuur is besloten dat Hella tot de vergadering in april 2018 als adspirantbestuurslid aan het bestuur verbonden zal zijn, en dat ze in de volgende algemene vergadering tot bestuurslid zal worden benoemd.

Dit betekent niet dat andere leden niet ook zeer welkom zijn in het bestuur. Er kunnen best nog een of twee bestuursleden bij!

Agendapunt 4 Webmaster

Er zijn helaas weer geen aanmeldingen voor de functie van webmaster. Hoewel, er gloort enige hoop, maar die is nog heel broos. Er is inmiddels wel een soort functiebeschrijving beschikbaar, althans een wensenlijstje waaraan een webmaster zou moeten voldoen. Dat is op te vragen bij de secretaris, op bestuur@vgomedia.nl.

Agendapunt 5 KNVG

Op de activiteiten van de KNVG, de overkoepelende vereniging waar VGOmedia lid van is, heeft de voorzitter de aanwezigen al opmerkzaam gemaakt bij zijn introductie. Houd de website in de gaten. Oproepen, suggesties en activiteiten worden daarop vermeld. Naar aanleiding hiervan vraagt Erik Boshuizen, die destijds nog bij de oprichting van de KNVG betrokken was en zich een groot aanhanger betoonde, zich hardop af of het nu wel

de bedoeling kan zijn dat door de KNVG de modernisering van het pensioenstelsel wordt getorpedeerd. De voorzitter reageert hierop met de opmerking dat we ons er wel voor moeten hoeden dat we het kind niet met het badwater weggooien; we staan in Europa na Denemarken op de tweede plaats met ons huidige stelsel. Hierna volgt een korte discussie tussen twee heren.

Agendapunt 6 De stand van zaken met betrekking tot ons pensioen

Karel van Hoof begint zijn presentatie met de uitspraak: "het gaat goed met de dekkingsgraad, ole!" Hij zal het vervolg van zijn presentatie aan de hand van sheets doen. Maar dit is in ieder geval een hoopvolle inleiding.

Het gaat ook goed met onze beleggingen. En vooral daardoor is de (beleids)dekkingsgraad gestegen tot 104,4%, dus nog boven het Minimaal Vereist Eigen Vermogen van 104,1%. En de beleidsdekkingsgraad ijlt na. Het is het gemiddelde van de actuele dekkingsgraden over twaalf maanden. Maar die van PNO Media ligt nog wel een heel eind onder het Vereist Eigen Vermogen van 122% van de dekkingsgraad; dat is de dekkingsgraad waarbij volledige indexatie mogelijk is.

De kans op een pensioenverlaging op langere termijn is afgenomen. Op de korte termijn kan het nog even spannend zijn, in ieder geval tot 2020. Het gaat daarbij om de beleidsdekkingsgraad op 31 december van een jaar. Als die onder de 104,1% ligt, dreigt het risico van korting. Tussen de 110% en de 122% kan er een gedeeltelijke indexatie van het pensioen plaatsvinden. Het bestuur van PNO Media hoopt dat dat vanaf 31 december 2020 weer mogelijk zal zijn.

Ten opzichte van andere fondsen doet PNO Media het steeds beter. Dat komt voor een deel door de betrekkelijk geringe renteafdekking die het bestuur hanteert. Daardoor loopt PNO Media in op de grotere fondsen. Van de hele grote fondsen heeft nu alleen het fonds van de Bouwnijverheid een hogere dekkingsgraad.

Op de vraag of er externe factoren zijn die van invloed kunnen zijn op het resultaat, wordt het voorbeeld van een crisis genoemd. Op een andere vraag antwoordt de spreker dat als er een verlaging van het pensioen plaatsvindt, de dekkingsgraad stijgt. De vraag of een korting ook teruggedraaid kan worden wordt "getrapt" beantwoord: pas als er weer volledig geïndexeerd wordt, en de niet toegekende indexaties zijn ingehaald, is er ruimte voor het inhalen van kortingen (tegenwoordig verlagingen genoemd). In 2002 is PNO Media begonnen met het tellen van de cumulatieve verlagingen. PNO media ging toen van eindloos naar middelloos. Ruud Leyendekker vult nog aan dat de korting niet wordt meegeteld bij de indexatieachterstand.

Erik Boshuizen vraagt naar de mogelijkheid van indamming van de inflatie; de spreker antwoordt dat we voor een inflatiespiraal voorlopig niet bang hoeven te zijn, daar de loonontwikkeling achterblijft bij de prijsontwikkeling. Er zal een overzicht worden verstrekt van de gemiste indexaties. Dit zal, net als de sheets van deze presentatie, op de website van VGOmedia worden geplaatst.

Agendapunt 7 Rondvraag

Er blijkt nog een vraag aan de spreker te zijn overgebleven, en daarop luidt het antwoord: tot 2002 is er altijd geïndexeerd.

Agendapunt 8 Verantwoord Beleggen

De presentatie van Jeroen van der Put, MPD, en Els Ankum-Griffioen, Triodosbank.

Jeroen van der Put bijt de spits af. Hij is al 20 jaar bezig met/betrokken bij de ontwikkelingen in maatschappelijk verantwoord beleggen. Het is inmiddels een hot item geworden, dat niet meer weg te denken is. Bij duurzaam beleggen kijk je ook naar andere aspecten van beleggen dan het rendement, bijvoorbeeld armoede, ongelijkheid, klimaatveranderingen. Over deze drie onderwerpen en 14 andere, hebben de Verenigde Naties 17 doelstellingen geformuleerd, die in 2030 moeten zijn behaald. PNO Media gaat hieraan zijn steentje bijdragen. Ook andere organisaties dan pensioenfondsen houden zich in toenemende mate bezig met maatschappelijk verantwoord beleggen. PNO Media, dat hiermee al vanaf 2002 bezig is, neemt tussen de andere pensioenfondsen die dat doen, een prominente plaats in.

In 2004 heeft het fonds een code voor duurzaam beleggen opgesteld, dus ver voor de uitzending van Zembla in 2007 "pensioengeld bloedgeld". Die uitzending heeft tot een enorme spurt in maatschappelijk verantwoord beleggen geleid, ook bij PNO Media. Het beleid bij PNO Media wordt elke drie jaar geëvalueerd; de eerstvolgende evaluatie van doel en middelen vindt plaats in 2018.

De code behelst diverse categorieën van aandelen en obligaties waarin kan worden belegd. De absolute onderkant wordt gevormd door clustermunten en landmijnen; beleggen daarin is in Nederland verboden. De categorie massavernietigingswapens is een uitgesloten categorie. Daarboven zit een groot aantal categorieën waar geen uitsluitingen voor gelden, maar die kritisch worden gevolgd, en waarin op bijvoorbeeld aandeelhoudersvergaderingen door het uitbrengen van stemmen (van pensioenfondsen) geprobeerd wordt invloed uit te oefenen. Bij PNO Media is een bijzondere categorie de persvrijheid; een categorie die als eerste door PNO Media is geïntroduceerd. Er wordt bij PNO Media niet geïnvesteerd in obligaties van landen waarvan de regering geen persvrijheid toestaat; wat dat betreft zit Turkije net op het nippertje. Dit wordt ieder jaar door het bestuur gescreend. PNO Media belegt niet in Rolls-Royce, dat naast prestigieuze auto's ook een motor maakt voor kernonderzeeërs.

De opdracht van het pensioenfonds is het regelen van een goed pensioen. Het daaraan verbonden dilemma - wat weegt zwaarder, duurzaamheid of de opbrengst van de belegging - is inmiddels al aan het kantelen. Sinds 2005 is de duurzame portefeuille van PNO Media een heel succesvolle portefeuille. Uitgangspunt daarbij is dat duurzaam beleggen geen rendement mag kosten.

Hier neemt Els Ankum het stokje van Jeroen over. In een enorme vaart neemt zij ons een uur lang mee langs allerlei beleggingsavonturen, in maatschappelijk verantwoord beleggen welteverstaan. Zij staat, net als Jeroen, stil bij de 17 doelstellingen van de Verenigde Naties, waaronder het bestrijden van armoede, ongelijkheid en klimaatverandering. Als we hier een slag maken binnen vijf jaar, en deze doelstellingen uitvoeren, dan heeft dat invloed op de volgende 300 jaar.

Els maakt onderscheid, niet tussen doen of niet doen, maar tussen de keuzes die je daarbij hebt. Doen of niet doen is namelijk niet het dilemma; de dilemma's liggen in de inhoud van wat je doet, de keuzes die je daarin maakt. Die hebben namelijk effect. Zij maakt daarom onderscheid tussen *verantwoord* beleggen, *duurzaam* beleggen, en *impact* beleggen.

Verantwoord beleggen is eigenlijk al geen keuze meer, daar zijn we toe verplicht. Van een portefeuille gebaseerd op verantwoord beleggen gaat een minder negatieve invloed uit op wat je achterlaat.

Duurzaam beleggen wordt gedaan door de "best of class".

Bij **impact beleggen** kies je voor producten en diensten die een positieve bijdrage leveren aan wat je achterlaat, en dus aan de doelstellingen van de Verenigde Naties. Bij al deze vormen van beleggen is het uitgangspunt dat het ook het gewenste financiële resultaat oplevert, dat een pensioenfonds nu eenmaal hoort na te streven.

De voorbeelden die Els Ankum geeft zijn inspirerend; zoals het verschil tussen een snoepketting en een CO2-arm menu. De koks in opleiding van het ROC schrikken niet meer van een opdracht om een CO2-arm menu samen te stellen, terwijl het toch voor de meesten van ons een volstrekt een nieuw concept is.

Waarna het nog erg lang gezellig bleef, in De Blaercom in Blaricum.

Madelon van Waart
secretaris